



# ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

## PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie X./2019  
Senát I

### Nález:

<b>spisová značka</b>	<b>I. ÚS 207/2019</b>
<b>populárny názov</b>	Účelnosť a odôvodnenosť trov konania
<b>sudca spravodajca</b>	Jana Baricová
<b>druh konania</b>	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
<b>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</b>	Nález - Nález
<b>dátum rozhodnutia</b>	26.09.2019
<b>dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv</b>	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
<b>analytická právna veta</b>	<p>V tzv. skrátenom konaní, ktorého výsledkom je vydanie platobného rozkazu sa rozhoduje jednak o nároku ako takom a zároveň aj o nároku na náhradu trov konania a o výške náhrady trov konania. Voči výroku týkajúceho sa nároku na náhradu trov konania je prípustné odvolanie v zmysle § 357 písm. m) CSP. Z § 357 písm. m) CSP však nevyplýva možnosť podať odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania. Dôsledkom absencie právomoci odvolacieho súdu rozhodovať o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol o výške náhrady trov konania, je neprípustnosť dovolania.</p> <p>Podľa novej právnej úpravy (§ 251 CSP) sa za trovy konania považujú len také výdavky, ktoré vznikli v konaní, t. j. v období od začatia konania (§ 156 CSP) do jeho skončenia (právoplatnosťou súdneho rozhodnutia, ktorým sa konanie končí). Jednotlivé úkony právnej služby je potrebné posudzovať samostatne zo zreteľom na to, či ide o odôvodnený a účelne vynaložený výdavok, ktorý strane sporu vznikol v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.</p>
<b>skutkový stav a základné fakty</b>	Okresný súd Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) platobným rozkazom rozhodol, že právna predchodkyňa sťažovateľky ako žalovaná, je povinná do 15 dní od doručenia platobného rozkazu zaplatiť žalobkyni peňažnú sumu spolu s úrokom z omeškania, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 383,12 € na účet právneho zástupcu žalobkyne. Proti výroku rozhodnutia o trovách konania podala žalobkyňa odvolanie. Krajský súd napadnutým uznesením zmenil výrok o trovách konania tak, že žalovaní v I., II. rade sú povinní zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v sume 1.532,45 € za celkovo osem úkonov právnej služby.
<b>z odôvodnenia</b>	<b>K prípustnosti podania dovolania</b> Ústavný súd zistil, že vzhľadom na rozdielne názory účastníkov konania v otázke ne/existencie prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku proti napadnutému uzneseniu krajského súdu vo výroku o náhrade trov

prvoinštančného konania a vo výroku o priznaní náhrady trov odvolacieho konania musí najskôr reagovať na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže vo veci ústavnej sťažnosti konať a rozhodnúť.

Platobný rozkaz je rozhodnutie vo veci samej, ktoré je vydané v skrátanom konaní, ktorého skutkovým základom sú len skutočnosti tvrdené žalobcom a preukázané ním predloženými listinnými dôkazmi. Z tohto dôvodu sa vyžaduje, aby skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje žalobou uplatnené právo, boli dostatočne osvedčené; požadované plnenie musí byť dovolené objektívnym právom. Záver, že uplatnené právo vyplýva zo žalobcom tvrdených skutočností, predpokladá také opísanie rozhodujúcich skutkových okolností, ktoré ich umožňujú posúdiť po právnej stránke. Pre tento typ rozhodnutia je charakteristické súčasné rozhodovanie o predmete konania, ako aj o trovách konania. Rozhodovanie o trovách konania pritom zahŕňa rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania a rozhodnutie o výške náhrady trov konania. O nároku na náhradu trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Týmto rozhodnutím bude spravidla rozhodnutie vo veci samej. Bez ohľadu na to, v akom konečnom rozhodnutí je obsiahnutý výrok o nároku na náhradu trov konania a tiež bez ohľadu na to, ako súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol (priznal plnú náhradu, priznal len čiastočnú náhradu, nepriznal žiadnu náhradu), vždy bude proti tomuto výroku prípustné odvolanie.“ (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. s. 1203). Podľa § 357 písm. m) CSP je odvolanie prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania. Z § 357 písm. m) CSP však nevyplýva možnosť podať odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania. Dôsledkom absencie právomoci odvolacieho súdu rozhodovať o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým rozhodol o výške náhrady trov konania, je neprípustnosť dovolania. Skutočnosť, že sťažovateľka proti napadnutému uzneseniu krajského súdu vo výroku o náhrade trov prvoinštančného konania a vo výroku o priznaní náhrady trov odvolacieho konania nepodala dovolanie, teda nie je, vzhľadom na jeho neprípustnosť, prekážkou ústavného prieskumu napadnutého uznesenia krajského súdu ústavným súdom.

#### **K porušeniu čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru**

Ústavný súd preskúmaním napadnutého uznesenia dospel k záveru, že krajský súd pri rozhodovaní o odvolaní žalobkyne proti druhému výroku rozhodnutia okresného súdu neaplikoval ustanovenia Civilného sporového poriadku týkajúce sa jeho právomoci rozhodnúť o podanom odvolaní žalobkyne ústavne súladným spôsobom. Ústavný súd zároveň konštatuje, že hoci je krajskému súdu judikatúra ústavného súdu týkajúca sa náhrady trov konania známa, nevzal do úvahy, že podľa novej právnej úpravy (§ 251 CSP) sa za trovy konania považujú len také výdavky, ktoré vznikli v konaní, t. j. v období od začatia konania (§ 156 CSP) do jeho skončenia (právoplatnosťou súdneho rozhodnutia, ktorým sa konanie končí). Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že krajský súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), ktorá upravuje spôsob určenia a výšku odmeny advokáta za právne služby poskytnuté klientovi, avšak jednotlivé úkony právnej služby neposudzoval samostatne so zreteľom na to, či išlo o odôvodnený a účelne vynaložený výdavok, ktorý strane sporu vznikol v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Napadnuté uznesenie krajského súdu vo výroku o náhrade trov prvoinštančného konania a vo výroku o priznaní náhrady trov odvolacieho konania je arbitrárne, a to v konečnom dôsledku zakladá jeho ústavnú neudržateľnosť.

Ústavný súd rozhodol:

	<p>Základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru uznesením Krajského súdu v Bratislave vo výroku o náhrade trov prvoinštančného konania a vo výroku o náhrade trov odvolacieho konania porušené boli.</p> <p>Uznesenie Krajského súdu v Bratislave vo výroku o náhrade trov prvoinštančného konania a vo výroku o náhrade trov odvolacieho konania zrušuje a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.</p> <p>Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania.</p>
<b>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</b>	<p>rozhodnutie NS SR R 73/2018</p> <p>rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 275/2018</p>
<b>súvisiace právne predpisy</b>	
<b>klúčové slová</b>	<p>trovy konania</p> <p>rozhodnutie-zákonnosť</p> <p>občianske súdne konanie-Civilný sporový poriadok</p>

### Uznesenie:

<b>spisová značka</b>	<b>I. ÚS 381/2019</b>
<b>populárny názov</b>	Prieskum rozhodcovského rozsudku exekučným súdom
<b>sudca spravodajca</b>	Miroslav Duriš
<b>druh konania</b>	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
<b>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</b>	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
<b>dátum rozhodnutia</b>	17.09.2019
<b>dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv</b>	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p>
<b>analytická právna veta</b>	<p>Exekučný súd má, v zmysle § 53 ods. 3 písm. a) Exekučného poriadku, povinnosť zisťovať súlad exekučného titulu s Exekučným poriadkom, a teda, okrem iného aj to, či je exekučný titul podľa § 45 Exekučného poriadku vykonateľný. Súd pri tomto zisťovaní posudzuje nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť.</p> <p>Za inú zmenu v osobe dlžníka, tak ako to má na mysli ustanovenie § 3 ods. 2 ZoRK (zákon o rozhodcovskom konaní) nemožno považovať zodpovednostný vzťah konateľa voči spoločnosti, v ktorej je konateľom, nakoľko tu ide o iné subjekty zodpovednostného vzťahu, ale aj o iný obsah záväzku (náhrada škody). Na uvedenom nič nemení ani to, že veriteľ (oprávnený) môže uvedený nárok na náhradu škody uplatňovať vo vlastnom mene a na vlastný účet.</p> <p>Považovať rozhodcovskú zmluvu za písomne uzavretú aj vtedy, ak je jej existencia tvrdená v žalobe a žalovaný v žalobnej odpovedi doručenej rozhodcovskému súdu jej existenciu nenamietne, nie je možné, nakoľko podmienky § 4 ods. 7 ZoRK splnené neboli, pretože žalobná odpoveď povinného nebola rozhodcovskému súdu doručená. Pokiaľ niet žalobnej odpovede, nie je možné považovať podmienky uvedené v § 4 ods. 7 ZoRK za splnené. Zo žiadneho ustanovenia ZoRK nemožno vyvodiť, že by pasivita a nečinnosť žalovaného v rozhodcovskom konaní mala za následok podrobenie sa právomoci rozhodcu. Pri otázke právneho významu nečinnosti, resp. mlčania, sa vychádza zo zásady, že nečinnosť alebo mlčanie samé o sebe nie je možné nikdy považovať za prejav vôle: neplatí zásada, že kto mlčí, ten prisvedčuje, resp.</p>

	súhlasí.
<b>skutkový stav a základné fakty</b>	Sťažovateľ ako oprávnený v exekučnom konaní podal Okresnému súdu Banská Bystrica ako exekučnému súdu návrh na vykonanie exekúcie na základe nespotrebitel'ského rozhodcovského rozsudku. Nárok oprávneného smeroval voči konateľom povinného, ktorí boli rozhodcovským rozsudkom zviazaní na jeho úhradu. Okresný súd uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom na návrh povinného zastavil exekúciu. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ sťažnosť. O podanej sťažnosti rozhodol sudca Okresného súdu Banská Bystrica napadnutým uznesením tak, že sa stotožnil s právnym názorom vyššieho súdneho úradníka a sťažnosť sťažovateľa ako oprávneného zamietol.
<b>z odôvodnenia</b>	Základom argumentácie sťažovateľa je tvrdenie, že exekučný súd v prípade, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok vydaný v nespotrebitel'skej veci, nemôže preskúmať v exekučnom konaní právomoc rozhodcovského súdu, teda ani skúmať existenciu, resp. platnosť rozhodcovskej zmluvy (doložky). Okresný súd v napadnutom uznesení tento právny názor nerešpektoval, čo malo za následok porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Okresný súd uviedol, že ak exekučný súd preskúmava platnosť rozhodcovskej zmluvy (doložky), preskúmava formálnu stránku vykonateľnosti exekučného titulu, teda či exekučný titul vydal orgán na to oprávnený rovnako, ako by to skúmal v prípade iných exekučných titulov uvedených v § 45 Exekučného poriadku. Existencia rozhodnutia (exekučného titulu) vykonateľného po materiálnej aj po formálnej stránke je predpokladom zákonného vedenia exekúcie, preto ak rozhodnutie bolo vydané orgánom na to nepríslušným, takéto rozhodnutie je nulitným aktom, ktorý v exekučnom konaní nie je možné vykonať. Nulitný akt nikoho nezaväzuje a hľadá sa naň, akoby neexistoval. Právomoc rozhodcovského súdu rozhodnúť a prejednať vec zakladá platná rozhodcovská zmluva, resp. rozhodcovská doložka. Vychádzajúc z uvedeného, exekučný súd má, v zmysle § 53 ods. 3 písm. a) Exekučného poriadku, povinnosť zisťovať súlad exekučného titulu s Exekučným poriadkom, a teda, okrem iného aj to, či je exekučný titul podľa § 45 Exekučného poriadku vykonateľný. Súd pri tomto zisťovaní posudzuje nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť. Vychádzajúc zo znenia rozhodcovskej doložky, okresný súd uviedol, že povinný v prvom ani povinný v druhom rade ako fyzická osoba konajúca vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť nijakým spôsobom nebol v zmluvnom vzťahu s oprávneným, ani jeho právnym predchodcom, keď v zmluvnom vzťahu konal ako konateľ spoločnosti, teda v mene právnickej osoby, ktorú úkony jej konateľa aj zaväzovali. Povinný 1 a povinný 2 nie sú právnymi nástupcami právnickej osoby, ktorá bola účastníkom právneho vzťahu s právnym predchodcom oprávneného, ani oprávneným. Preto sa na nich nevzťahuje rozhodcovská doložka citovaná rozhodcom v odôvodnení rozhodcovského rozhodnutia. K otázke inej zmeny v osobe veriteľa alebo dlžníka v zmysle § 3 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní okresný súd uviedol, že za takúto zmenu nemožno považovať, s poukazom na § 135a ods. 2 Obchodného zákonníka, štatutárny orgán dlžníka, titulom zodpovednosti za spôsobenú škodu. Súd pritom nespochybňuje nárok veriteľa podľa § 135a ods. 5 Obchodného zákonníka, ale je potrebné zdôrazniť, že v takom prípade veriteľ uplatňuje nárok spoločnosti na náhradu škody voči jej konateľovi. Teda za splnenia základných zákonných predpokladov v zmysle § 135a ods. 5 Obchodného zákonníka a predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu - porušenie povinnosti konateľa, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nimi, mohol oprávnený ako právny nástupca veriteľa žalobou uplatňovať nárok na náhradu škody voči jej konateľovi vo svojom vlastnom mene a na vlastný účet, avšak kvantitatívne obmedzenej vo výške svojej pohľadávky s príslušenstvom. Za inú zmenu v osobe dlžníka, tak ako to má na mysli ustanovenie § 3 ods. 2 ZoRK nemožno považovať zodpovednostný vzťah konateľa voči spoločnosti v ktorej je konateľom, nakoľko tu ide o iné subjekty zodpovednostného vzťahu, ale aj o iný obsah záväzku (náhrada škody).

Na uvedenom nič nemení ani to, že veriteľ (oprávnený) môže uvedený nárok na náhradu škody uplatňovať vo vlastnom mene a na vlastný účet.

K možnosti aplikovať § 4 ods. 7 zákona o rozhodcovskom konaní, t. j. považovať rozhodcovskú zmluvu za písomne uzavretú aj vtedy, ak je jej existencia tvrdená v žalobe a žalovaný v žalobnej odpovedi doručenej rozhodcovskému súdu jej existenciu nenamietne súd uvádza, že podmienky § 4 ods. 7 ZoRK splnené neboli, keď žalobná odpoveď povinného nebola rozhodcovskému súdu doručená. Pokiaľ niet žalobnej odpovede, nie je možné považovať podmienky uvedené v § 4 ods. 7 ZoRK za splnené. Zo žiadneho ustanovenia ZoRK nemožno vyvodiť, že by pasivita a nečinnosť žalovaného v rozhodcovskom konaní mala za následok podrobenie sa právomoci rozhodcu. Pri otázke právneho významu nečinnosti, resp. mlčania, sa vychádza zo zásady, že nečinnosť alebo mlčanie samé o sebe nie je možné nikdy považovať za prejav vôle: neplatí zásada, že kto mlčí, ten prisvedčuje, resp. súhlasí.

Z argumentácie okresného súdu v napadnutom uznesení v spojení s uznesením okresného súdu vydanému vyšším súdnym úradníkom dostatočne vyplýva záver, z akých dôvodov okresný súd zamietol sťažnosť sťažovateľa ako oprávneného proti uzneseniu o zastavení exekúcie. Tento právny záver ústavný súd nepovažuje za arbitrárny a ani zjavne neodôvodnený, preto je ústavne udržateľný. Odôvodnenie napadnutého uznesenia v spojení s uznesením okresného súdu vydaným vyšším súdnym úradníkom o zastavení exekúcie je dostatočné a vyčerpávajúce – sťažovateľ dostal odpovede na ťažiskové právne otázky rámčujúce jeho vec. Okresný súd sa špecificky vysporiadal s otázkou možnosti preskúmať právomoc rozhodcovského súdu skúmaním existencie, resp. platnosti rozhodcovskej zmluvy (doložky) a uviedol, že tento postup vyplýva z povinnosti exekučného súdu podľa § 53 ods. 3 písm. a) Exekučného poriadku zisťovať súlad exekučného titulu s Exekučným poriadkom, t. j. aj to, či je exekučný titul podľa § 45 Exekučného poriadku vykonateľný. Okresný súd okrem toho skúmal to, či je daná iná zmena v osobe dlžníka podľa § 3 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní, a uviedol, že právo veriteľa uplatňovať nárok na náhradu škody podľa § 135a ods. 5 Obchodného zákonníka proti konateľovi spoločnosti nie je zmenou v zmysle § 3 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní. Okresný súd sa napokon vysporiadal aj s otázkou, či došlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy postupom podľa § 4 ods. 7 zákona o rozhodcovskom konaní, s tým, že poukázal na absenciu žalobnej odpovede povinných a tiež na právne posúdenie mlčania (nečinnosti) v našom právnom poriadku. Tieto právne závery okresného súdu nie je potrebné zo strany ústavného súdu dopĺňať alebo revidovať, naopak, ústavný súd môže na ne s ohľadom na sťažnostné námietky sťažovateľa v plnom rozsahu odkázať, keďže podľa ústavného súdu sú ústavne udržateľné a obsahujú relevantné a zrozumiteľne formulované právne argumenty. Sťažovateľom uvádzané skutočnosti nijako neindikujú také pochybenia v napadnutom uznesení okresného súdu ako exekučného súdu, ktoré by mali ústavnoprávny rozmer, teda ktoré by vytvárali priestor pre možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru.

Ústavný súd v tomto kontexte poukazuje na svoju rozhodovaciu činnosť, v rámci ktorej už vyslovil vo vzťahu k rozhodcovskému konaniu v nesporebiteľskej veci, že je povinnosťou exekučného súdu ex offo skúmať a prihliadnúť na zistenú nulitu aktu, ktorá je bez akýchkoľvek pochybností následkom vydania rozhodnutia orgánom, ktorý nedisponuje právomocou na rozhodovanie veci, a splnenie tejto povinnosti exekučným súdom nemožno považovať za postup, ktorý je nad rámec jeho právomoci (IV. ÚS 484/2018, II. ÚS 50/2019). Ústavný súd tiež uviedol, že exekučný súd je (aj naďalej) oprávnený a zároveň aj povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej (resp. platnej) rozhodcovskej zmluvy. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd (III. ÚS 378/2018). Od uvedených právnych záverov sa ústavný súd nemá dôvod odchyliť ani v aktuálnej prerokúvanej veci.

	<u>Ústavný súd rozhodol:</u>  Ústavnú sťažnosť sťažovateľ a odmieta ako zjavne neopodstatnenú.
<b>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov</b>	rozhodnutie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 484/2018 rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 50/2019  rozhodnutie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 378/2018
<b>súvisiace právne predpisy</b>	
<b>klúčové slová</b>	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces exekúcia-exekučný titul exekúcia-neprípustnosť exekúcie rozhodcovské konanie-rozhodcovský rozsudok práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu rozhodcovské konanie-rozhodcovský súd

### Nález - prietahy:

<b>spisová značka</b>	<b>I. ÚS 194/2019</b>
<b>populárny názov</b>	Návratové konanie - právna zložitost'
<b>sudca spravodajca</b>	Miroslav Duriš
<b>druh konania</b>	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
<b>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</b>	Nález - Nález
<b>dátum rozhodnutia</b>	17.09.2019
<b>dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv</b>	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
<b>analytická právna veta</b>	Konanie o výkon rozhodnutia vo veciach maloletých tvorí štandardnú a pomerne početnú súčasť rozhodovacej činnosti súdov a napriek špecifickej povahe takéhoto konania vyžadujúcej citlivý prístup orgánov verejnej moci ho v zásade nemožno považovať za zložitú vec. Navyše, v konaní o nariadení návratu, ktoré predchádzalo napadnutému konaniu okresného súdu, už príslušné všeobecné súdy preskúmali všetky dôvody prípadného nenariadenia návratu zohľadňujúce práva dieťaťa podľa čl. 12, 13 a 20 Haagskeho dohovoru a právne záväzným spôsobom tento návrat nariadili. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa prejednávajúca vec nejaví ani po právnej, ani po skutkovej stránke ako zložitá. Sťažnosť na prietahy v konaní dotknutému predsedovi súdu podľa ustanovení zákona o súdech nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy na účely čl. 35 ods. 1 dohovoru. Nepodanie žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedovi nadriadeného súdu preto nebránilo ústavnému súdu sa ústavnou sťažnosťou vo veci namietaného porušenia práv zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v tomto procesnom štádiu meritórne zaoberať.
<b>skutkový stav a základné fakty</b>	Sťažovateľ je účastníkom napadnutého konania vedeného okresným súdom Bratislava I (ďalej aj ako "okresný súd") v procesnom postavení navrhovateľa, ktorý sa návrhom podaným 7. júla 2017 domáhal podľa príslušných ustanovení Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“) nariadenia a uskutočnenia výkonu rozhodnutia – uznesenia okresného súdu z 24. januára 2017 v spojení s

	<p>uznesením Krajského súdu v Bratislave z 31. mája 2017, ktorým súd nariadil návrat maloletej dcéry sťažovateľa do krajiny jej obvyklého pobytu (ďalej spolu aj „rozhodnutie všeobecných súdov o nariadení návratu maloletej do krajiny obvyklého pobytu“). Okresný súd následne uznesením z 8. augusta 2017 nariadil výkon rozhodnutia odňatím maloletej dcéry matke (povinná) a odovzdaním otcovi z dôvodu jej navrátenia do krajiny obvyklého pobytu. Realizácia výkonu uznesenia okresného súdu z 8. augusta 2017, ktorá bola nariadená na 10. august 2017, nebola z dôvodu neprítomnosti matky a maloletej dcéry na adrese trvalého pobytu v úspešná. Uznesením okresného súdu z 19. októbra 2017 bolo rozhodnuté o odklade výkonu uznesenia okresného súdu z 24. januára 2017 v spojení s uznesením krajského súdu z 31. mája 2017, ktorým súd nariadil návrat maloletej dcéry na obdobie 9 mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia. V dôsledku nečinnosti okresného súdu podal sťažovateľ ústavnému súdu 12. januára 2018 ústavnú sťažnosť, ktorou namietal zbytočné prietahy v napadnutom konaní vedenom okresným súdom. Ústavný súd nálezom sp. zn. IV. ÚS 155/2018 vyslovil porušenie práv sťažovateľa zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní a prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietahov. Zároveň boli citovaným nálezom ústavného súdu sťažovateľovi priznané finančné zadostučinenie v sume 500 € a náhrada trov konania. Uznesením okresného súdu z 28. júna 2018 bolo rozhodnuté o prenesení miestnej príslušnosti v napadnutom konaní Okresnému súdu Banská Bystrica. Z dôvodu nesúhlasu Okresného súdu Banská Bystrica s prenesením miestnej príslušnosti vo veci rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 18. septembra 2018, ktorým bolo vyslovené, že na výkon uznesenia okresného súdu z 24. januára 2017 v spojení s uznesením krajského súdu z 31. mája 2017 je miestne príslušný okresný súd Bratislava I.</p>
<p><b>z odôvodnenia</b></p>	<p>Osobitosť výkonu rozhodnutí o návrate dieťaťa, ktoré bolo na území Slovenskej republiky neoprávnene premiestnené alebo je na jej území neoprávnene zadržované, spočíva v špecifickej povahe týchto rozhodnutí, ktoré sú vydávané justičnými orgánmi Slovenskej republiky na základe prameňov medzinárodného práva súkromného, konkrétne Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (ďalej len „Haagsky dohovor“) a európskeho práva, konkrétne nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (ďalej len „nariadenie rady“). Nútený výkon takéhoto rozhodnutia, aj keď je upravený v rámci výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých (§ 370 a nasl. CMP), je špecifickým druhom výkonu rozhodnutia. Ide o výkon rozhodnutia podľa medzinárodnej zmluvy, pri ktorom je potrebné prihliadať na účel Haagskeho dohovoru a nariadenia rady. Účelom Haagskeho dohovoru a nariadenia rady je prioritne ochrana práv dieťaťa a jeho okamžitý návrat do krajiny obvyklého pobytu (teda do pôsobnosti jeho zákonného sudcu), ako aj ochrana práv toho z rodičov, ktorému sa neoprávneným premiestnením dieťaťa porušili jeho opatrovnícke práva. Vzťah nariadenia rady k Haagskemu dohovoru je komplementárny, teda vo vzťahoch medzi členskými štátmi Európskej únie sa prednostne použije nariadenie rady pre rovnaký okruh otázok, ktoré rieši aj Haagsky dohovor - čl. 60 nariadenia rady (II. ÚS 566/2016).</p> <p>Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa.</p> <p>Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že konanie o výkon rozhodnutia vo veciach maloletých tvorí</p>

štandardnú a pomerne početnú súčasť rozhodovacej činnosti súdov a napriek špecifickej povahe takéhoto konania vyžadujúcej citlivý prístup orgánov verejnej moci ho v zásade nemožno považovať za zložitú vec. Navyše, v konaní o nariadení návratu, ktoré predchádzalo napadnutému konaniu okresného súdu, už príslušné všeobecné sudy preskúmali všetky dôvody prípadného nenariadenia návratu zohľadňujúce práva dieťaťa podľa čl. 12, 13 a 20 Haagskeho dohovoru a právne záväzným spôsobom tento návrat nariadili. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa prejednáváná vec nejaví ani po právnej, ani po skutkovej stránke ako zložitá.

Ústavný súd pri posudzovaní označeného kritéria prihliadol aj na význam predmetu konania pre sťažovateľa, ktorý sa v napadnutom konaní domáhal výkonu právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu, ktorým bol nariadený návrat jeho maloletej dcéry do krajiny jej obvyklého pobytu. Ústavný súd v tejto súvislosti opätovne konštatuje, že napadnuté konanie má vzhľadom na svoju povahu pre sťažovateľa mimoriadny význam, keďže jeho výsledok má podstatný vplyv na možnosť riadneho výkonu rodičovských práv a povinností sťažovateľa (IV. ÚS 155/2018).

Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne čl. 6 ods. 1 dohovoru). Z obsahu vyžiadaného spisu okresného súdu nevyplývajú skutočnosti, ktoré by preukazovali, že k predĺženiu napadnutého konania sa pričínil svojím správaním samotný sťažovateľ.

Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania (m. m. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Ústavný súd hodnotí ako neefektívny postup okresného súdu, ktorým bola vec postúpená Okresnému súdu Banská Bystrica, a to vzhľadom na skutočnosť, že zákonná úprava vo veci výkonu rozhodnutia o návrat maloletého do krajiny obvyklého pobytu zmenu miestnej príslušnosti nepripúšťa. V súlade s § 371 ods. 5 CMP totiž na výkon rozhodnutia o návrat maloletého do krajiny obvyklého pobytu je miestne príslušný súd, ktorý vo veci konal v prvej inštancii, teda súd, ktorý návrat maloletého do krajiny obvyklého pobytu nariadil. V konkrétnych okolnostiach veci je týmto súdom okresný súd Bratislava I.

Nesústredenosť v postupe okresného súdu ústavný súd konštatuje aj v súvislosti s rozhodovaním o návrhu sťažovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia. Vzhľadom na skutočnosť, že dôvodom, pre ktorý sťažovateľ návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podal, bola obava o znemožnenie realizácie výkonu rozhodnutia, a s prihliadnutím na celkovú dĺžku napadnutého konania a absenciu prijatia efektívnych opatrení na uľahčenie realizácie výkonu rozhodnutia vo veci návratu maloletej do krajiny jej obvyklého pobytu zo strany okresného súdu považuje ústavný súd vylúčenie tohto návrhu na samostatné konanie za nesústredený postup, ktorým okresný súd prispel v konečnom dôsledku k ďalšiemu sťaženiu realizácie výkonu rozhodnutia v návratovom konaní.

Z prehľadu procesných úkonov vykonaných v napadnutom konaní vyplýva, že v období po nadobudnutí právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 155/2018 sa úkony vo veci konajúceho okresného súdu sústreďovali v zásade len na zisťovanie pobytu povinnej a maloletej. Okresný súd aj napriek skutočnosti, že miesto pobytu povinnej a maloletej mu bolo známe už 26. novembra 2018, opätovný pokus o realizáciu výkonu rozhodnutia a ani iný procesný úkon smerujúci k prípadnému dobrovoľnému splneniu povinnosti zo strany povinnej



	<p>neurobil. Aktívnejší prístup vo veci konajúceho okresného súdu a uplatňovanie prostriedkov a opatrení smerujúcich v konečnom dôsledku k uskutočneniu výkonu rozhodnutia vrátane donucovacích opatrení (§ 382 ods. 1 a 2 CMP, § 383 ods. 1 a 2 CMP) sú aj v kontexte správania povinnej, ktorá postup okresného súdu sťažuje (na ktoré poukazuje vo svojom vyjadrení samotný predseda okresného súdu), priam žiaduce.</p> <p>Už len pre úplnosť ústavný súd k argumentácii predsedu okresného súdu o tom, že sťažovateľ nevyužil postup podľa § 67 ods. 1 písm. a) zákona o súdoch a nežiadal o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedom nadriadeného súdu, zdôrazňuje, že v súlade s judikatúrou ESLP (rozsudok ESLP z 12. 6. 2012, sťažnosť č. 30189/07, Ištván a Ištvánová proti Slovenskej republike) sťažnosť na prieťahy v konaní dotknutému predsedovi súdu podľa ustanovení zákona o súdoch nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy na účely čl. 35 ods. 1 dohovoru. Nepodanie žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedom nadriadeného súdu preto nebránilo ústavnému súdu sa ústavnou sťažnosťou vo veci namietaného porušenia práv zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v tomto procesnom štádiu meritórne zaoberať.</p> <p><b>K priznaniu finančného zadosťučinenia:</b></p> <p>Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, najmä zjavne neprimeranú dĺžku napadnutého konania spôsobenú neefektívnou a nesústredenou činnosťou okresného súdu, povahu a rozsah práv sťažovateľa, ktoré boli porušené, predmet konania, ktorým je súdny výkon rozhodnutia o nariadenie návratu maloletého dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu, význam konania pre sťažovateľa, ako aj skutočnosť nerešpektovania príkazu ústavného súdu vysloveného v náleze sp. zn. IV. ÚS 155/2018, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade je spravodlivé a konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci primerané priznanie finančného zadosťučinenia v sume 1 000 €</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava I v období od právoplatnosti nálezu ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 155/2018 porušené boli.</p> <p>Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1000 Eur.</p> <p>Okresný súd Bratislava I je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania.</p> <p>Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovuje.</p>
<p><b>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</b></p>	<p>rozhodnutie ESLP, sťažnosť č. 30189/07, Ištván a Ištvánová proti Slovenskej republike  rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 32/03</p> <p>rozhodnutie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 267/04</p> <p>rozhodnutie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 182/08</p>
<p><b>súvisiace právne predpisy</b></p>	
<p><b>kľúčové slová</b></p>	<p>navrátenie do krajiny obvyklého pobytu</p>

	výkon rozhodnutia prieťahy v konaní
--	--

<b>spisová značka</b>	<b>I. ÚS 200/2019</b>
<b>populárny názov</b>	Extrémne prieťahy
<b>sudca spravodajca</b>	Mojmír Mamojka
<b>druh konania</b>	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
<b>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</b>	Nález - Nález
<b>dátum rozhodnutia</b>	26.09.2019
<b>dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv</b>	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
<b>analytická právna veta</b>	Pokiaľ ide o kritérium právna a skutková zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že spory, v ktorých sa rozhoduje o návrhoch na zapltenie peňažného plnenia na základe zmluvy o združení, tvoria súčasť bežnej sporovej agendy všeobecných súdov, pričom o takýto prípad ide aj v predmetnej veci. Ústavný súd poznamenáva, že napadnuté konanie nie je právne zložitá, a ďalej konštatuje, že vzhľadom na okolnosti veci pripúšťa určitý stupeň skutkovej zložitosti veci, čím však nie je možné okresný súd zbaviť zodpovednosti za priebeh napadnutého konania v súvislosti s posudzovaním existencie zbytočných prieťahov.
<b>skutkový stav a základné fakty</b>	Dňa 03.05.1996 sťažovateľ ako žalobca podal žalobu o zapltenie sumy 502.930 Sk s prísl. na súde prvej inštancie - Okresnom súde v Čadci, aby poskytol porušenému právu okamžitú súdnu ochranu a zjednal nápravu. V uvedenej veci Ústavný súd skonštatoval prieťahy a priznal finančné zadosťučinenie sťažovateľom vystupujúcim v procesnom postavení žalovaných vo výške 5000,- Eur každému v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 189/2015. V čase do podania ústavnej sťažnosti nebolo vo veci samej rozhodnuté. Po podaní sťažnosti bolo rozsudkom Okresného súdu v Čadci rozhodnuté vo veci samej na prvom stupni. Sťažovateľ namietal prieťah celkovo 23 rokov.
<b>z odôvodnenia</b>	<b>Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu</b> Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želiteľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Na splnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy preto nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (I. ÚS 10/98).  Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a nadväzne i judikatúra ústavného súdu sa tiež ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02).  Pokiaľ ide o kritérium právna a skutková zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že spory, v ktorých sa rozhoduje o návrhoch na zapltenie peňažného plnenia, na základe zmluvy o združení tvoria súčasť bežnej sporovej agendy všeobecných súdov, pričom o takýto prípad ide aj v predmetnej veci. Ústavný súd poznamenáva, že napadnuté konanie nie je právne zložitá, a ďalej konštatuje, že vzhľadom na okolnosti veci pripúšťa určitý stupeň skutkovej zložitosti veci, čím však nie je možné okresný súd zbaviť zodpovednosti za priebeh napadnutého

konania v súvislosti s posudzovaním existencie zbytočných priesťahov.

Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či v napadnutom konaní mohlo dôjsť k zbytočným priesťahom, bolo správanie sťažovateľa ako účastníka tohto súdneho konania. Ústavný súd nezistil na strane sťažovateľa také skutočnosti, ktoré by zásadným spôsobom ovplyvnili dĺžku napadnutého konania.

Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa, bol postup okresného súdu. Ústavný súd, zohľadňujúc postup okresného súdu, nemohol neprihliadnuť na celkovú dĺžku napadnutého konania do meritórneho rozhodnutia (7. máj 2019), teda viac ako 23 rokov, pričom takáto dĺžka súdneho konania je už sama osebe celkom jednoznačne neprimeraná, keďže nesporne hraničí s denegatio iustitiae, a preto nebolo ani potrebné osobitne vymedzovať obdobia nečinnosti ani hodnotiť jednotlivé procesné úkony. Ústava pritom v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných priesťahov.

#### **Prikázanie vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia**

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd uznal za odôvodnené priznať sťažovateľovi aj finančné zadosťučinenie podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti a s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa považuje za primerané priznať mu v sume 6 000 €. Ústavný súd pritom prihliadol najmä na neobyčajne dlhé (viac ako 23 rokov) trvanie napadnutého konania, na skutočnosť, že v konaní č. k. II. ÚS 189/2015-34 už vyslovil porušenie označených práv vo vzťahu k druhej strane sporu (v pozícii žalovaného), priznal jej zadosťučinenie v sume 5 000 € a okresnému súdu prikázal vo veci konať bez zbytočných priesťahov. Napriek tomu dodnes nedošlo k právoplatnému skončeniu danej veci. Podľa názoru ústavného súdu nemožno pripustiť, aby sa takým spôsobom, aký bol zistený v tejto veci, nerešpektovali a porušovali základné práva účastníkov konania pred všeobecným súdom. Takýto prístup všeobecných súdov k rozhodnutiam ústavného súdu a k odstraňovaniu príčin vedúcich k záverom o porušovaní základných práv účastníkov je neakceptovateľný, pretože ohrozuje dôveru občanov k princípom právneho štátu (m. m. III. ÚS 158/07, III. ÚS 55/2013).

Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. S prihliadnutím na dĺžku konania okresného súdu, berúc do úvahy konkrétne okolnosti veci, považoval ústavný súd priznanie sumy 6 000 € za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde.

#### Ústavný súd rozhodol:

Základné právo sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru postupom Okresného súdu Čadca porušené boli.

Okresnému súdu Čadca prikazuje, aby v konaní konal bez zbytočných priesťahov.

Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 6000 Eur, ktoré je Okresný súd Čadca povinný vyplatiť.

	Okresný súd Čadca je sťažovateľovi povinný uhradiť trovy konania.
<b>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</b>	rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 41/02 rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 19/00  rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 54/02  rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 32/02
<b>súvisiace právne predpisy</b>	
<b>klúčové slová</b>	zmluva-zmluva o združení práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na prerokovanie veci - bez zbytočných prietáhov

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

**Upozornenie :**

*Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.*